

«ЗУГААТАЙ СЭСЭН БАГШАМНИ...»

(Аюша Доноевой ойн баярай үдэшлээ)

Юрлоол, Аюша Доноев багшарай дээд хургуулида хурха үсдөө олон хонон нүхэдтэй танилсаа, аяабайдал, уран зохёол, искуесто тухай ойлгоо мэдээсээ аргутуй арибайхалын тээлэртэй ханамжа дурдахалиуд аналдагдан гэсэн.

Тэрэ сагта, жарнад онуудад, Аюша Доноевой нэгэ үедэ хурха абаан бэлгтэй-оюудад Ким Цыденов, Марху Цыренов, Цырендунма Дундогтой, Бато Цэрэндэгэлийн, Зэргэ Гомбоцабай, Вассарон Вильдункинов, Михаил Шиханов, Сергей Цырендоржиев болон бусад нүхэд республикийн газет-нуудт, «Байгаль» журиалда нүхэд, раскауудад хэб-дүлдээ эхиллэн, мүн олон-дунд хурх зохёолондой холбоотой зохёолуудад дү-бшэн хэлсүүлжэ, найн сгээл-дээ абайхал, удхалан найруул-жа, угуйнгаа бэлгэ дээрхэ галгаха дүүрэн эрмэлзэлтэй абаал даа. Илангала эдэ, мүн бусадны нүхэдтэй Аюша Доноевой тэрэ үеын дунд харилсаага — аргутуй ашатай багша гэжэ ханга-шан.

ВАГАГАА хойшо хада, хубишээ байгаалидаа дуратай гуримараа Аюша Инаювич Донон багшалаа эхилхэдээ, хэзэйдээ галдуур хисаар нота-гайнаа түүхтээ домогууд-дээ, урдын хүнүүдэй уна-рарта абадлануудыг, ёшо заншал боллод улад олонго-той аман үгэн байл абаар-нааа баримтануудыг шайб-нартаа суглуулжа, бүрид-дэг, инжиглэжэ, шудалжа, тэдэйнгээ хоноирхол нэлд-бөө хүрээлэн, далинуулан байда.

Тэдэ эхлэн үхүүлэтэй багша хүнүн дахин үгээр гү, али нараа нүхэн түгэл соо түбэндэ хонюушархуу

олон шабинараа дахуулаад, хэдэн хоногой хүнээ хоол-тойгоор хангай нотагайнаа үзэхэлэнгэ үбэр, урда, хүндэ, хүтлээр ашишалан ондоог, хурагшадайнаа эсдэхэдэ мартагдашагүй найхан байртай мэдэрэл, ой-лого үтэлэг хэн.

Аюша Доноевой олон нэгд-дэ бэшиг, ноонгэ ябанан шүлгүүдэйг эгээл эрхи-мүдлэн «Дуулахал дайдам — Захаамин» гэжэн нэртэй-гээр согсолбори ном болго-доно, нёдондо Захааминийн-гаа хэблэлээр гаргуулаа хэн. Тэрэн соонь саг сагайнаа аялгатай, удхатай зуу гаран шүлгэ согсолгодо юм. Жэ-инээлхэдэ, мүнөө үедэ «дэ-лгүүрэй экономико» гэгдэд-гүй годоорко байхыг пост бүрэн хэдэн жэлдэ гэдэ ху-ржа байхан мэтээр бодо-мжолон байнал:

...Зоной нанаан хэрэгтэй — Зодоомо үшэн болонхой, Зодоомо хууаар булгадаа Зонид бодол хэлсэлтэй... Угышыг хаа: Зогон удаан тамалхан Золгүй сагай зэм гү? Зоний хэсэг шэнгээшээ Зодоомо садаад абаа гү?..

Пост-багша Аюша До-ноевой «Дуулахал дайдам — Захаамин» гэжэн шүлгүүдэй номыг зүбшэн хэсэлээр тэрэнэй ойн баярай үдэшэ Захаамис хотын «Горник» кинотеатр соо нэгдээ хэн.

Мүн лэ Саган нотагааа гарбалтай, аймагай «Акалай туг» газетин дэргэдэхэ «Уран Душ» гэжэ уран зо-хёолой нэгдэлэй эдбхитэй гэгшүүн, пост Владимир Дай-жанов үсгөөн нүхэрэй зо-хёохы ажалал намтар, шүл-гэ, дуунуудын бэрэ мэнт тухай хоноирхолтой, шинжл-хэ хуудатай дэлгэрэйгэ элд-хэл хэзэ.

Удаань Аюша Доноевой

зохёохы арга шалабери тухай Улаан-Удһоо буулан айлшад: «Харасгай» журна-лай ахамад редактор, бүри-дай арадай уран зохёолшо Ц.И. Нимович, постесса Г. Радисова, Бурядай ном-лой хэблэлэй редактор, пост И. Талхасев, «Бурялд үнэн» газетин тайлагса даанга, по-стесса Г. Дашева, мүн энлэ А. Доноевой гү дээрэ түс-тустай олон дуу бэшкэ, улад зоний дунда уршиг-тайгаар тараалан компози-торнууд: Х. Намсарвай нэр-рэмжэ бурд драмын ака-демичест театрай хүмжээл талыс даанга В. Намтаев, Зүүн Сибирини соёлой ин-ститудай багша С. Улаханов гэшээл постэй шүлгүүдэй шэнэ ноин аялгатай, амыс-халтай байдаг тухай онсолой тэмдэглэжэ.

Гадна «Уран Душ» гэжэ аймагай уран зохёолой нэг-дэлэй эдбхитэй гэгшүүд, нэг-дүүд Ц. Найданов, М. Гон-ников, И. Самбуев, В. Ло-носов боллод аймагай хургуу-луудай гуршан хэзэ, ли-тературын буршан, сугла-рагшадтай ханамжануудад хуваадаа. Удаань хургуу-луудай хурагтад пост-баг-шин шүлгүүдэе уран хур-саар уншаха гарба.

САНАГЫН соёлой бай-шангай уран хайхал ху-тэблрилэгшэ Борис Тарба-ев зохёолон сценариар энэ нотагай ансамблин артист-нууд зүжгэлтэй наада ха-руулжа, ойн байрай үдэшн хөөрхон хуби эхилэ хэн.

Эндэ Захаамин нотагай уран найханай коллективүүдэй ту-лоолгошад, Улаан-Удһоо га-стрельдо ябайн «Тэнгэр» гэжэ ансамблин артистуд хэблэлдэжэ. Аюша Доно-евыг 60 наһанайн ойгоор халуунаар амаршалаа, айма-

Будда Рабданов

МҮРГЭЛЦЭНЭЙ

ЗАМАЙ-ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД

(Үргэлжлэл. Эхнининь номборин 2, 3, 4, 10, 11-нэй номорнуудта).

ХАРГЫ, ХАРГЫ...

Хитадаа Шень-си, Шанси, Гань-су гэдэг провинцинууд харинхидай мэдэлдэ ороод-гүй гэжэ нэрэтэй юм хаш. Эдэнэр хэндшээ дүтлэхэ, харилсаатай болохоо ойлгожо ядана ха. Энээнээ урда тээ Франциин миссионерүүд байдаг хэн, мүнөө хүсэтэй, барисаа эхэтэй зон, жазынэй, Англи, Германи, Америкын болоод бшэ орунууддаа бин болоод ха.

Дациян-лунаа хаса ошон-гон гол харгыда зуурандаа тогтодог далаад байра бин ха, мүн лэ эдэ шэнэн үнд-дэр дабанууд байха гэжэ. Тогтодог байрануудын бэе бөөнээ 40-нөө 100 хүртэл гү (модо) болодог. Инмэ байра бүхэн хитад харууланшантай. Онсо яаралтай хэрэгэй гара-хад, эдэ хоёр хотын хоорондо бшэ мэдэнгүдээ сөөкэ ха-зар моритой хүнүүд гардаг гуримтай. Нэгэ байрааа нү-дээ хүртэр унаагаа нүг-дээл нэгэ сөрхөдоо, энэ хар-гыда 18—20 сүдхэ энэ хар-габад гэнэ. Удэр хүннүгэй, хура бороотойдо, халхи шүүргатайдо моринхоо буун-гүй оодоруулаа гэжшэнийн бэлэн бшэ юм ааб даа. За-рим ушарта энэ замдаа шүүрган зурта дайрагдажа, хада хангайн өбөр гүу хэ-ладашы юм ха даа. Хэды энэ харгы хүн зонтой газ-раар татагдан хадаа бшэ замда орходоо найннэй лэ гэжэ тоологдодог юм. Утын нимэ замда ябагшад зууран-даа үнэтэйгөөршээ наа, мо-ридоо, өөхлөгөөшөө эдэ хоол олохо, унаагаа нэлгээ аргатай байна. Тон ядарша-ха болоо наа, бадалаха сар-гышээ эрдэг лэ ха. Илангала мүргэлшээ нигжэ зоболог гэнэ. Бүхэлэй жэлдэ туршида Иасаага ябанан гуша гаран монголшүүдтэй дайралдаа хэм. Эдэнтэй хоорхыншээ ша-нахада, зүрхэ үдхөөр юм. Инмэ харгыда нэгэнгүйнээ үшлэе наань, ямар нэгэн сарай соо гү, али хашаа до-тор хэбтүүдээ, саашалха баатанууд болодог хэн ха. Хадын хүүнүүр урхалхтай гол гатахдаа, унадаа ор-жо үхэхэ гү, али хада хаб-сагайда хэо зурта дайрагда-жа, зуурахаашы үйлэ боло-дог юм ха.

Мунгэ зөөрхтэй зон харгы-да ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

Хитадаа томилгодонон ноён-амбан гү, али Түбдһөө бу-сажа ябагшань харгыда дай-ралдаха юм. Түбдһөө Хита-дай дасануудта томилгодонон ехэ энндагай ламанар—хам-ба гү, али дид-хамба, Пе-киннээ томилгодонон хэрэг эрхилгүшэд, бшээшээ, ор-шуулагшад, багшанар, Утай-шанин дасанай гол шэрээтэ —нимэ улад энэ харгыда дайралдаг гэнэ. Мүн Па-лай-ламын бэлгэ сэлэтэй, амаршалгатай Богдо-ханда эльгээн хүнүүд энлэ ябаха юм. Дурсагдаша дэдын зин-дагай эдэ зон сугтаа яба-нан хүнүүдтээ ошохошье, эрэхшье замдаа түлөөлгүгэй унаагаар, эдэ хоолоор хан-гадагад хуулнтай юм.

Багша оной апрелин эсэс багаар Пекиннээ үшөө ондоо Хамба энлэ морило-лой. Анханын нотаг Джа-рун юм ха. Пекиндэ тага-лал болон Утай-шань даса-най Даасагта-ширээтын ша-рил нотагын абаашаа яба-нан хөөртэй болобо. Ехэ энндагай ламын шарныс мэндэ ябахадын хүнээлдэг ёшо гуримарыг лэ гурнай унаагаар шэрээг ёшотой гэ-нэ. Тэрэ ламын дутын хүн Пекиндэ олдоно, нотагын Түбдһөөн абаашаа зүшүл абаал. Тэрэн хон байгааб гэхэдэ, Пекиндэ хон гаран жэлдэ хуулан, тэндихэ хуули ёшо найн мэдэхэ хон Ван-ла-ма энэ ушарыс хамбааша-ла гэнэ ха даа. Энээнэйнгэ түлөөлгүгэй абаашаа хэе, мунгэн түлэбри оруулаа ха, тингэшье наа, энэ гарга-шань длала лабанаар зо-хөгдөжэ бусаха юм абаа.

Дациян-луна энэ Ван-ла-матэй танилсаа хэм. Монгол, хитад, түбдэ хэлэнуудыс наан мэдэхэ хүн. Аяншал-гынгаа үнэн зүбшөө энэ хүн тайлбарилжа. Тэрэ тага-лал болон ламын бэе үнн ясанда хайлуулагдан юм. Шарил гэжшэн орондо Зо-нхоо бурханай гэжэн дүрсе шэрээк ябанан болоо. Мү-нөө болохоод, Хаса хүртэр ябалсаха хүнүүдшээ үсөө-рин бусажа ябанан байгаа. 1898 оной нүүл багта хаса-наа гараад, 1900 оной эхээр, үймөөнэй урда тээхэтэ, Пе-кин хүрөөд, Богдо-ханда Ва-раалжаа үрдээд лэ, хамаг юмшөө тэндээ халал, халай оройноо харюугай бэлгэ-шье абажа үрдингүй Монгол руу тэрлэхэ баатай болоо нэмдч гэжэ эдэнэрэй нэг-нининь хөөрөө хэн. Эдэнэр ябагаар зугадажа, нилгээ-гүй зобожо, гулжа, Урга хү-рэхэдөө, Богдо-гэгэндэ ба-раалжажа, туһаламжадын хүртээн юм. Ингэжэ мунгэ зөөрхтэй болохоодо, эдэнэр 1902 ондо дахин Пекин оро-бо. Хэд юуд ябанана пра-вительствата мэдүүлжэ, Бог-до-ханда дахинаа бараалха-ха зүбшэлтэй бололол. Тин-гэжэ харюугай бэлгүүдэе абажа, эдэ хоёр Хамба но-тагаа бусахаа гаралай. Нё-дондо жэлэй арбан нэгдхэн нарада эдэнэр Пекиннээ га-раад, таба харын туршида

Хитадаа Дациян-лу хото-до жэлэй туршида Гурэн нимэ хамбынууд эрээ хэн Эдэнэр булгадаа Пекиннээ Иасага бусажа ябанан түбдэ зон бэлэй. Эдэнэй хоёрын Пекинэй Юнхао-гуань гэдэг дасаннаа ябагшад, нүгөө хоёр хамбануудын Далай ламын тусхай даабарар Пе-кин бусажа ябанан байгаа. 1898 оной нүүл багта хаса-наа гараад, 1900 оной эхээр, үймөөнэй урда тээхэтэ, Пе-кин хүрөөд, Богдо-ханда Ва-раалжаа үрдээд лэ, хамаг юмшөө тэндээ халал, халай оройноо харюугай бэлгэ-шье абажа үрдингүй Монгол руу тэрлэхэ баатай болоо нэмдч гэжэ эдэнэрэй нэг-нининь хөөрөө хэн. Эдэнэр ябагаар зугадажа, нилгээ-гүй зобожо, гулжа, Урга хү-рэхэдөө, Богдо-гэгэндэ ба-раалжажа, туһаламжадын хүртээн юм. Ингэжэ мунгэ зөөрхтэй болохоодо, эдэнэр 1902 ондо дахин Пекин оро-бо. Хэд юуд ябанана пра-вительствата мэдүүлжэ, Бог-до-ханда дахинаа бараалха-ха зүбшэлтэй бололол. Тин-гэжэ харюугай бэлгүүдэе абажа, эдэ хоёр Хамба но-тагаа бусахаа гаралай. Нё-дондо жэлэй арбан нэгдхэн нарада эдэнэр Пекиннээ га-раад, таба харын туршида

Түбдэ руу шгэлхэн гү, ажи Түбдһөө гаранан най-маанай хамбынууд мүнөө оройдоо дайралдангай. 300 унаатай хамбы Дашин-Лху-моноо мүнөө эрээ хэн, тин-гээд уданшгегүй, яаралгай-гаар сай ашид, хойто хар-гыгаар бусахаа гаралай. Гурбалахы харын 10-даар ха-саага гаранан монгол-лама-нарнаа бшэ хүнүүд энэ хар-гыда дайралдангай даа. 1904 оной декабрийн 15. Ханько хото.

Д. ЖУГДУРОВА
Буряадшаба.

(Үргэлжлэлын дором гаргах).

Орой хүни, хай даа, Одохдоо гэдэ дэбхэршөө ха даа. Сэхирх орторгойдоо харын сагаанаар утагдадаг. Шэнхнэмэ, ханханаа болохоо бшэ гү даа? — Ягахан, сагахан гэжэрхөөд, Хэлхэнээ гэнтэ ойлгожорхөөд, Залд гэдэ: «Шэ бшэ та, тат» — гэжэ Зааха гэжэ тэрнине эрьюулаб, — Шини элдбээр аашалха, болхоб.

Малаан бумбэгэ тойрошоо. Хуна болотор бумбэгэ дэбхэрэ. Хүбүүд баргаа руу оруула гэдэ. Хүүдэй хүүдэ бумбэгэ өсөмөө, Хүбүүдхэ тэрлэхэ гэжэ шиндэшоб.

Ойн шээртер ош тосомо. «Олооб» — гэжэ Ойн модод дабтаба. * * * Шадтэ өмхөн шүлгэтай Сэхир орторгойшо дэбхэрэ. Соходо би байхада, Сохом харажархөө, нээрэ. — Хүгшөө, манай хоёрэдөө Хуу хүндэ дуугажархөө — Үндэр дээрлээ тэрэжтай, Хүбүүдтэ бумбэгэ шдээ.

— Юундэ малахан ганзши, Малаан тугалдалнай адли гү? — Үбгэн баабайдалнай адли, Үнэгүй, мэрэ мэлшгэрхэн. Тэрэш тэвхэншье, залуушаншье, Тезд юундэ малахан гэжшэб? — Тинмэ байхал даа, Тэрэниэ бү гайхал даа. — Манай хашаа соо үхнүүд ообоо,

— Хүгшөөгөө шн бү гэмс, — Хүгшөөш тоосоонхоо гараа. — Тоосоонхоо хүгшөөгөө гарагуйш. Тоо намда заадагаа наанш. Хорн хүртэр тоолохоб, Хорн жодоо аялад тоолохоб. Шн, хүгшөө хэлшн «тэ» гүүлэнэ хурдагдаа, Би хэлхэб, маргад ходо харалгадгаа, Хөннлөшөө даа «ш»

Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

ҮХИБҮҮДТЭ ЗОРЮУЛАГДАХАН ЗОХЁОЛНУУДНАА

Саһан хүгжэм
Шагныш, дүүхэй, шагныш, Саһан хүгжэм ханхнана. Сабаханууд өөндөө дуулана гү? Шага налхин хуурдана гү? Сагахан энэ хүгжэмэ Шагалалд, нүхэрн, Эсэтэрэ огторгойдоо бохорлоод, Эндэмнай амархаа эрээб ха. Дэбхэр дэбхэрээр наа унаад, Дэрлээд газараа унтаха даа. Сагаан торгон хүнжал дороо Сагаан зүүдэ зүүдэлхэ даа.

Би—хүнби
Жаахан даа... би—хүнби. Жамбал гэжэ нэрэтэйби, Замбине хубилгахаа эрээб, Жаргал барилсахаа эрээб. Эжымн хүтэлжэ асараа даа, Эжмэдэ заал наа тунхааб даа. Оло дахин унтаад, Олон дабхар гэрнүүдэе Инженер болоод, барихаб. Эжымн эрэгжэ хараха, Энэ томо гэртнай Эрхэ хүбүүмин баряа гэхэ.

Нэг-хоёр..
Табан мүшэтэй шлоткотой, «Та-та!» буудадга буутай наа, Гэшхэлэни ондоо болжо, Гэрһээ саадтаа ошохоодо: «Нэг-хоёр—зүүн, — гэжэ, «Нэг-хоёр—зүүн» — гэжэ, Солдаг болоод тэшхэлхэ хэм, Саадтаа сөрөө ошохо хэм. Гаараара далан эжымн Газаагаа бартай үлхэ хэн. Автомаг малгай хоёрмэ Абажа угатгы гэхэм даа.

Үдэртөө одод унтаатай...
Харан гэгжэм дүүжин Халтируухай дээрэ эрээд: «Ододтой зошхоо Отгоргой ошохо», — гэжэ, Хабтагай дээрээ хэбтээд, Хада уруу халтиршаба. Харанаб, гаранаб. Тэрэм үгмл. Хабтагай аалхан холжорно, Оложо ядаһаар байтарн. Отгоргой ошонон дүүжин Облоо хубөө хур соолоо Орторгой гаража эрээб... Байл-байн Байгараа Бархирхаа болбо хэбэртэй. Ноуэр өөдмө харжаа, Нюнаа нэгэ аршаад: — Үдэртөө одод унтаатай, Үдэшэ ошохо даа, — гэбэ.

Нэг-хоёр..
Табан мүшэтэй шлоткотой, «Та-та!» буудадга буутай наа, Гэшхэлэни ондоо болжо, Гэрһээ саадтаа ошохоодо: «Нэг-хоёр—зүүн, — гэжэ, «Нэг-хоёр—зүүн» — гэжэ, Солдаг болоод тэшхэлхэ хэм, Саадтаа сөрөө ошохо хэм. Гаараара далан эжымн Газаагаа бартай үлхэ хэн. Автомаг малгай хоёрмэ Абажа угатгы гэхэм даа.

Минни морин
Минни морин мүнөө унагахан, Морин болохмөн хүлээнэб, хүлээнэб.

ПАРНИК.
Дутын Зүүн зүгтхэн байдалыс эбэй гуримаар тааруулаха болон Франци ба Саудовска Аравини хоорондох харилсаануудай элдэб таллануудыс зүбшэн хэлсэхэ асуудалнуудта Франциин премьер-министр Эдуард Балладор болон Саудовска Аравини гададын хэрэгүүдэй министр Сауд гэжшэйлэй хоорондох хооралдөөнүүд зорюулагдаа. Мүн Эр-Рид-та эхэ хэмнэнтэй ээр эбсээ гүүдэ эльгээхэ хэлсээнүүд тухай асуудал энлэ дайрагдан байна.

СТОКГОЛЬМ.
Пабло Инкасогой табан зураг болон Куба тухай зурагуудай эхи табигчадай нэгэн болохо Жорж Брак гэжшн хойо зураг мүнөө үс-ын искуестын Стокгольм музейн байхан соолоо ху-лгалагдаа. Эдэ зурагууд бү-хы дээрээ хахад миллиард крон сэнтэй юм. Хулгайшад байшангай дээдэ шалада нүхэ хэжэ, зал руу оролон байна.

ПЕКИН.
Россин болон Хитадай обо-ронин министрнууд П. Гра-чев ба Чи Хаотань гэгшэд найхан болонхой хооралдоо-нууд дээрээ сэрэгэй асуудал-нуудаар россин-хитад харил-саанай саашанхи хүгжэлтыс дэмжжэ байнааа мэдүүлэ. Россин-хитадай харилсаануудай хүгжэлтэ мүнөө дээрээ наһананда хүрэн гээд Рос-син министр тэмдэглэжэ. Рос-син Федерацийн Президент В. Ельцинэй ИНР эржэ. Хи-тадэй хүтэлбэрлэлтэ Циан Цэминь гэжшэйлэй хооралд-ыннине хоёр талын харил-саа холбооной хүгжэлтэе улам түргэдөө гэжэ тэрэ хэлэб. Хоёр гурнэй Зэб-сэтэ Хүсүнүүдэй хоорондо-хи хани ёнохой харилсаа-нуудыс үргэхэдэ алышье талаанд ашатай байна гээд онсолоо хэн.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

САНАГЫН
Мунгэ зөөрхтэй зон харгыда ябанан хүнүүдшээ, жэ-шэнэ, хамбышадые, али моридыс улаажа унаган олон тоото мүргэлшээдэе хү-лээдэг гуримтай юм байна.

Түрэл нютагаймнай түүхэнэ

ГАБЛА

Борлодын Боролдой үбгэжөөлэй элүүр энхэн, үбшэтэй элүүрэн мэдэнь аарга байхан юм. Юундэб гэхэд, үбшэтэй хүндэл элдэгээгүй түүхэй похойн арна хэдэрээ, олон нохойдо бооруужа, хусуулжа, зуулгажа, ото аялар байжа яоха—тнмжэт гэн гэжэни хүнөө сээр хөөрлэжэ, зугаалжа, хүнэй сая тээ сээрхэнэ байха, тэр бадагүй займал хүн хэн. Тархинь Габла гэхэдэ гэн. Габла гэхэмнэй эрдэм бэлтгэй, эдн шэдтэй, гэгэни бодотой болгодо байгаа.

Жамбын Шойжоб габжа эмшэн лама ябанан, Гармын Радна түмэршэ дархан, Цыгын Дугар модошо дархан гурбан алтан намарай хайада, агаарай агалта. Эрэний аршаанай эмтэйдэ, элүүр энхэнүүд абыхаа, бэсын тамирьы шангадхааа ошоо. Дугарын отогоо залжа, Раднаны сайнгаа уналда ошоо. Уналдаа эрхэлээ, сээр габжаан юм. Би гэрхэтэй соо гансал үнэ ургаашан гэгээтэй хүнэй мухар тархи харааб гэхэнь ади, тэрэни хаанаб гээд, түргэн дундаа Шойжоб габжэ гүжээ байгаа гэхэ. Гурбуулан шамдуухан ошоо харан гэжэнь, Радны түрүүн хараннаа 200—300 метр горхон оодоо үгсэлэн байгаа ха. Тэрэнэ эрьюуль гартга бараад байхадэа, Шойжобын ингэжэ хэлэ гэн гэхэ:

—Энэ тархинь Борлодын Боролдой үбгэнэй «Габла» тархи мүн, хасарайн мэнгэ байна. Минн гурн хүндэ харгадхашыг үбгэ, олоодоо хушга—эзэн дэмнэй гэн. Олоодоо гэхэ билэ гурбан одоо. Харин Радна угаа ошоторо олон сондо туналжа ябаха аргашан болохош, шн Дугар гартга дүйтэй, ганзагадаа олоотой, гар үзүүрэй мүнхэзэ алташан болохо хаш.—гэн гэхэ.

Харин «Габла» тархида ороонь хүрэнэй ашаар Жамбын Шойжоб дээдэ гарай эрдэмтэй худалша-эмшэн болоо гэн гэхэ. Хүнэй эрхэдэ, ном худар харангүй, шоо зурхай орхингүй, нананан наандын, эрэн ушарын таагаад, мэдээд, уналта ташалгүй уридалан турдалжа байга, гэжэнтэй мэдэтэй, гэдэн ламбагай болоо гэн гэхэ. Шойжоб тинхэлээ үдэ Хульхосонингөө худоо малтада эм домооро, эрдэм бэлгээрээ туналжа, аргалжа, уншажа ташажа, залынзы залжа, абарад аялдажаа, арга сааяа, улад зоноо хүл үбшэнөө, үлсэхэн байдалаа абархан, аргашан лама багшанай байхан юм...

Борлодын Боролдой зунай үбнэ хуралын үдэ хээрэ наба бараа гэн. Тэрлин шара набын үдэ, хорьд модоной Эрэндэ ошоо байхан гэхэ. Боролдой гэжэмнэй «Маха Галын» Хуингай ябанан юм. Таанад гэжэ намаалшала, маанн хөдөөдэ уншажа, юрөөлөө абха, хөдөөдэ абхат гэжэ Жамбын Шойжоб габжа хэлэ гэн гээд Цыгын Дугар хөөрөө гэн. Хорюултай үдэ хөрдөгдөө ябад, хүнэй хэргэе бүтээжэ ябаналжа, хашагдажа, хаагдажа, тэрхэлээ туйлаа хүрөө гэн.

Гушаад онуудайнай гай тодорто үдэр, хүннүүд эхилэ гэн гэхэ. Тэрэ үдэ залуу хуууд, басагадые идхажэ, комсомолдо оруулжа, лама, хулаагуудай «эшэнүүдэ» олоод дуулгагы гэн дээдын зургаанна зарим буудар үс гэн.

«Тэндэ лама байрланхай, влдэ хулааг тэргэлэнхэй» гэжн хоб-хоб орожо захала. Нэгтэ залуу комсомол Тугалма Тодхорова коммуннй түрүүлгэй И. Д. Дашбалондо гурбан ламанар хоргодонхой гэжэ дуулагдахын, хайса бэлдээд, гүйдэгдөөд, хобрын баряад, гурбадхыншэн олоогүй гэн ха. Шойжобын баэс сараад, сахиусанинь харгынь саранан байгаа.

Хожомын хоблоон Тугалма Тодхорова зообо, тугла юм гэжэ. Нүгэлөө нөөдөөрөө үзөө. Тодхорын толгойдоны буггаа гэн ха.

Шойжоб габжа нютагаа урилжа. Шэтын областин оролтой, бурядайд түгээд эмшлэгэр аргалжа, сондо туналжа, арадай дунда хүндэтгэ мэдэтэй үбгэй баабайнай гэжэ алдаршанан Тарбын Нанзайдай найхан үргэмжэ доро наба бараа гэн.

Гармын Радна Хублүүд угай Хульхосонэй Эрэний бооридо түрэнэн үдэн, түмэршэ дархан байхан юм. Түмэршэ эрхэнь хажуугаар, түрбэлэй дээдэ гарай арадай баралша-эмшэн, аргашан

боложо, хүндэтэй солоор Дархан баабайгаар алдаршаа гэн.

Дархан баабайн эм домтой ухаан бодоороо, мэдэлэй, аргашан байхан гудхайн хуу бултень бэшынь наа, гурбан хатуу аргын дурдахани. Би 15 наандаа хэрхэ үбшөөр үдэжэ, хоёр хүдэмни шүрбэнэ худанан таталдад, тохир бохир болоод, хоёр хүнн гээр гэжэ хуульжэ болбод, тахима шүрбэнүүд татаалдашхайбууд, гэжэнтэй үбшэнэй болоод байгаа. Хаяд жэй хэбтээб. Доктор донхонуд яаче аргалжа ядаба. Отохооо нарадаг болоо. Харин Дархан баабай адуунай шэлбын 4—5 жэлэй хур сэмгэнэй тоно турхинэ, халуун шанга наранданы, ушааг пешанэй галданы шаража байгаад, хэды дахин эльбэнэньн хүсөөр шүрбэнэ худананууд таталдахаа болжо, мүнөө 70 хүрээрөө элүүр энхэ ябагдана даа. Дархан баабайн хөөрөөнөө: Могоохоной Габлаха Будажаб юама байхан бөөдөө уналда, хабна нээрэн, нюта гулсан хуульжэ яланшын басаарад, хүл гарынш гэмэлтэжэ, тархи толгойн хадараа, сэжэ сэжэньн дорьбожо, үрэнш шуураад шамараа, боорэ эльбэнэньн хобхороо гэн. Аймагай ба туба ехэ экэнүүд докторнууд ямарыше туба хэжэ шадахагүй байгаа. Галлан тээшэ тоологдоо байхан.

Дархан баабайда үзүүлэнинь, Будажабай амининь дабхасажа, хүндэ сэжэнь хүрхыжэ, хүндөөр амилжа хэртэ гэн гэхэ. Улаан унжагайрууланай хэртэ гүй, аргада орохо гээд, хоньор халуулаха, түгөөр 30—40 сантиметр үргэнэй хэбтэй ба хүүдсийн балта асаргы гэжэ хэлэб. Хабтагайнаа хоёр тэжэнь нэгэ нэгэ хүндэ Будажабайнгаа хоёр хүлэй улынш гэшхүүдэн, жэгдэ тэгшээр шангаар илажа баруулаад, өөрөө балтаараа хажуу тэжэнь далайжа, хабтагайе дорьбохоолон. Будажаб гансата эхээр амилжа, «хэрхэн үрэнш байралаа орожо, сэжэнь хүрхыжэ болжо, лагаашы амтатый агаар гэжэб, досоонин ээнхыб гэ гэн ха.

Хоньор халуулахдаа, үрээ бөөрнэй, гэдэн доторын байра байраар, ара үбэргүй табжа, эльбэнэ байхадан, хэдэн хоното боложо байхан Будажабай тэндэ хурхираха гэхэ. Үхэнэ байхан хүн амдыраа гээд, Дархан баабай үгээ түгэхөө гэн.

Цэмхилэй Дөлжорой түржэ ядажа байхада, Чисаанын амбулатори-бальничааа врач, фельдшерүүдые абаашаад, түрүүлжэ ядахаалын, Дархан баабай үзөөд, үхнүүннэй тархяараа бэшэ хүлөөрөө эрдэ хүндэтгэжэ байна гээд, хэды-еды газаа тэжэнь эльбээд байхадан, уданшгегүй нарай үхүүнэй абган дуулаа гэн. Гансаашы ламатай түрүүлжэ бэшэ, эхтэрэй хойтёе абжа хайдаг үнэтэй, сэнтэй алтан гартай, оюун бодотой, олонин аргалжа, абараа, Дархан баабайн хажуугаар, түмэр түлэйн түмэнэй Дархан баабай—Гармын Радна мүн бэлэй.

Цыгын Дугар модошо дарханай хажуугаар уран бэлтгэй нарин гар үзүүрэй слесар болоо гэн. Алта мүнгөөр бурхан шажанай дүр зураг, гуу, нүмэ, цэрээ тоёохо, алталжа, сардаха, мүнхэлэжэ. Мүнгөөр хутага гү, тобыш дэнэ, шимхүүргэ гү, хайша хобша гү—айл бүхэнэй эргэнг, буфет соо шүрбэнэй хайраг соо мүнөөншэ лаб байха.

Холье харанан Шойжоб байгаа. «Дугар шн гартга дүйтэй, ганзагадаа олзотой яоха хүн аад, олонон олзотн улан болоод дүүрхэлээ болоход, ойдогмоотой, болгоомжотой ясаарайш, Дугарлаа»—гээ гэн ха.

Габла тархин эм домдо хүртэлэн гурбанай өнөд өөздэн мэргэжлээр арад сондоо сурууруулан бэлгнлэй дурсагдаба. Габла тархин үрн дүн тусгаар эдн шэдтэй, тоотойгон хүндэ олодошье, туналхашы байна даа.

Цэрэндоржин ба Розалини баабайнудай амин бэс дээрэнэ туйлахан Чисаанын гурбан шадабартай бэрхшүүдэй арад сондоо туналжа ябанан, арга ба аналтай амжалта туналхан туюо алас хоолур алдаршанан хүнүүдые магталтай ха.

Ц. ЧИМИТОВ,
журналист.

Загашата нютаг.
Хэжэнгэ.

XVII ЖАРНАЙ УЛАН ХАРГАШАН ТӨХӨӨ ЖЭЛ (1993—1994 ОН)

Убэлэй эхин харагшан гахай нара (ноябрь)

Ларын литэ	2	3	4	5	6	7	8
Европын литэ	15	16	17	18	19	20	21
Гараг Нэрэ Үдэр	Добаа Лара понед.	Мягмар Марс вторник	Лягба Меркури среда	Пүрбэ Юпитер четверг	Баасан Солдон пятница	Бимба Сатурн суббота	Нима Наран воскр.
Үнэ Үдэр	сагаан хулгана	сагагшон үхэр	хара бара	харагшон туглай	хүхэ лучу	хүхэгшэн могой	улаан марин
Мэнгэ	Тулаан	бсагаан	5 шара	4 ногоон	3 хүхэ	2 хара	1 сагаан
Зуудал	Улан	Чула	Модон	Хич	Гал	Шорой	Түмэр

СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ — СПОРТ

ҮРГЭН ХАРГЫН ЭХИН ЛЭ!

Дүр булалдалгын барилдаагаар Буряд Республикын Эрдэм буралсадай министрствын жэл бүри үнэргэгдэжэ мурьсоонүүд хүдоосэй тренерүүдтэ, тэднэй бургадаг эдир барилдаашада найлдар шнэгээр ханагдадаг. Ювб гэхэдэ, нэгтгээр эрхэнш экэ удхатый үйтэ хэрэг болон. Хоброхоор, хүдоосэй үхнүүд үбнэ хурлагдаа, намарай ади болохо ажан хүдэлмэридэ хабаадлашанай удаа республикын бусад зймагуудай эдир барилдаашада хушэ шадалаа туршалсаха дуратый байна ха юм. Гурбалдаашаар, бэлгэ шадабаритайнууланш, ехэ ехэ мурьсоонүүдтэ хабаадлаха хаа эцхэнэ эхилдэг гэжэ.

Буряд бэрхэ бүхэнүүд барилдаанай үргэн сам энэ мурьсоонүүдтэ республикын тренерүүдтэ бэлгэ шадабаритай эршүүдые нолон абха гэжэ, эдэ мурьсоонүүдтэ хабаадлахада юм.

Мурьсоондэ хабаадлагинайгаар бурядээр, худоо нютагуудай хабаадлаагэр энэ жэлэй мурьсоонүүдтэ жэлүүдэй хибээд илгатай байба. Хэжэнгэ, Түнхэнэй, Барганамай анхангаа олон бүхэ барилдаашадтай комантууднаа гадна, Хойто-Вайгалай, Набаскын алмагуудай эдир барилдаашадай хибээд гэрнэй найшаан тээдгээдэ маараа суурхад аад, нүүлэй үдэ түрүү нурнуулаа алдажа эхилэн Нвалтын, Эдэн тренерүүд оролго, бэлдэхтэй хүдэлмэринэ хэрэгжэ эхилэ хэбтэй. Тэднэй хүмүүжүүлэн хууудэй найн барилдаа харуулан байна.

Үхнүүдэй мурьсоо үнэргэгжэ, тэднине мурьсоонүүдтэ эльбээтэ гэжэ тон хүшэр болоо гэжэ худоо нютагууднаа эрэнэн, мүн Улаан-Удын тренерүүд нэгэн дуугаар мэдүүлэд. Гэбшье, Буряд оролдо бүхэ барилдаан спортын түрүүшн гарай, эгээл хүндэтэй, зан-

шалта зүйл гэжэ тоологдог, мүн барилдаашадайнай хошуур суурхадгэ бэлгитэй бэрхэ, нэрэ солотой тренерүүдтэй байшанай энэ жэлдэ мурьсоонүүдые үнэргэгжэ арга олгоо бичуу. Республикын 15 аймагай, Улаан-Үдэ хотын 1978—1979 онуудай хоёр зуугаад бүхэ барилдаашадай Эрдэм буралсадай министрствын үнэргэгжэн мурьсоондэ хабааданшын дээрэ эльбэгжэнишэ гэрилээ.

Эдиршүүл барилдаанай олол аргануудыс, дүрэ шадабарини, алише талын хүсэд бэлдэхтэй байшанаа харуулаа. Барилдаанда эрхэлжэ зориг, урагшаа эрмэлзтэй хүмүүжүүлэгдэжэ гэжэ. Тнмжэлээ эдиршүүл хэнише болоо наа, амарынш хэрэгжэ шэлэ наа, саашанки ажабайдалдаа дотоодын сэлхэлэй хүмүүжүүлэгтэй болодог байна.

Спортын үндэсн зүйлүүдээр бургуулинн Эрдэнэ Базаоров, эрдэм буралсадай хотын управленин хүүгэл спортын 7-дохн тусхай бургуулинн хүмүүжүүлүүд Алесей Олин, Алексайдэр Алесев, Алдар Жамбабов гэгшэд саасуугайнаа гуадаанаа ошоо шалгаржа, хурагшадтай дундаа республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Хэжэнгын Зоригто Дамдинс Түнхэнэй Төлтын дунда бургуулинн хурагша Баар Гырнегов хоёртой хулаалта ноирхол үсэжэ. Эдэ хоёр шамабай бэрхэ барилдаашада динлэжэ, түгэхэлэй тугалдаа уулаха болонон байна. Зоригто Баар хоёр хоюулаа техниксэ найн бэлдэхтэй. Гэбшье Зоригто бэсын танайра талаар булдарга салгаран байна. Мурьсоонэй ахамд гүдэд Арндийн Данилов, ахамд сансарта—спортын мастер, 7-дохн СДЮШОР-ой багша Зан Арименов барилдаачтэй мурьсоонүүдэй шнэ гуримуутай танисуулаа.

Зүрхэ сэдхэлээ хананги нютагаа бусаа ёнойтой. Барилдаачтай үргэн шадабаритай залуу хүүбүүдэ амжалта хүсэе. Хэжэнгэлээ эрэнш үншо нэгэ бүхэ Сергей Ефимов чемпионтой нэрэ ээргэдэ хүртөө. Чахаминда дүрэ булалдалгын бичигдэн үншэй суугай юм. Харин эдиршүүл эндөө түрүүшнхисэ мурьсоондэ хабаадлаба. Түрүүшн үдэр Санагын хүүгэлэ спортын бургуулинн директор Дамба Доржиевич Улзытуев чемпионүүдые бэлдэнгэнгээ туюо мүнхэн шалта хоёр лахин хүртэб.

Эгээл хүнгэн—37 килограмм шнүүртэ 24 бүхэнүүд хабаа турлаба. Улзытуев дунда бургуулиннаа Гарма Гармаев бүхэ уулаагануудтаа алдуу гаргангүй, солгон шамбайгаар барилдажа, түрүү нүүн эзэлэб. 65 килограммай шнүүртэ Улзытуев бургуулинн үншо нэгэ эдир барилдаашантай—Гарма Илчонотэй тнхэхэ хууудт угы байгаа. 60 килограмм хүртэтэ шнүүртэ Базаоров гурбадахн хуурирла габба.

Улзытуевта ади хүнээ шнүүртэ үсөөн байгаа. Нунгалал дунда Эдэн Аюмт Саваев, халта Ахын тугэлэгшэ Зоригто Булаев, Новоселонисын эди бүхэ Юлий Авсони болон Хагтын Борис Гармаев республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Хоёр үдэл соо үгэлжэлэн мурьсоонэй үдэл тренерүүд, барилдаачтай барилдаачтай гуримай хубилталтад тухай асуудалаар буралсаг гурбан байна. Мурьсоонэй ахамд гүдэд Арндийн Данилов, ахамд сансарта—спортын мастер, 7-дохн СДЮШОР-ой багша Зан Арименов барилдаачтэй мурьсоонүүдэй шнэ гуримуутай танисуулаа.

Улзытуевта ади хүнээ шнүүртэ үсөөн байгаа. Нунгалал дунда Эдэн Аюмт Саваев, халта Ахын тугэлэгшэ Зоригто Булаев, Новоселонисын эди бүхэ Юлий Авсони болон Хагтын Борис Гармаев республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Улзытуевта ади хүнээ шнүүртэ үсөөн байгаа. Нунгалал дунда Эдэн Аюмт Саваев, халта Ахын тугэлэгшэ Зоригто Булаев, Новоселонисын эди бүхэ Юлий Авсони болон Хагтын Борис Гармаев республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Улзытуевта ади хүнээ шнүүртэ үсөөн байгаа. Нунгалал дунда Эдэн Аюмт Саваев, халта Ахын тугэлэгшэ Зоригто Булаев, Новоселонисын эди бүхэ Юлий Авсони болон Хагтын Борис Гармаев республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Улзытуевта ади хүнээ шнүүртэ үсөөн байгаа. Нунгалал дунда Эдэн Аюмт Саваев, халта Ахын тугэлэгшэ Зоригто Булаев, Новоселонисын эди бүхэ Юлий Авсони болон Хагтын Борис Гармаев республикын чемпионүүд боложо тодорб.

Виктор Баймеев бүхэроссин, бүхэосоона ба уласхоорондэй мурьсоонүүдтэ ниялануудыс туйлаханай. Мүнөө Спортын мэргэжэл дээрээ лүүдлэ бургуулинн (ШВСМ) директор эхлээл Виктор Васильевич Баймеев Россиян габьяата тренер, республиканска категорини судья юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: арбитр В. В. БАЙМЕЕВ. В. ПЛУТТЫН ФОТО.

ТОБШОХОНООР...

ШАТАР. Бүхэроссин ехэ мурьсоон Москвада болоо. 14 шатаршаад хабаадан байгаа. Габла тархин үрн дүн тусгаар эдн шэдтэй, тоотойгон хүндэ олодошье, туналхашы байна даа.

нэгэдэн курсын студент, спортын мастер Алексей Будаев Россиян Федерацин суглуулагдама командын бүридэдэ оруулагдажа, энэ ехэ мурьсоондэ хабаадана. Энэ амжалта туйлахынь нютагайнаа хууүүдэ хүсэе.

КИКБОКСИНГ. Спортын энэ зүйлөөр дэлхэйн түрүү нурн эзэлхын туюо мурьсоон эдэ үдэршүүдтэ США-гай Атлантик-Сити хотодо үнэргэгдэжэ байна. Бурядай багшанарай институтай

БАРИЛДААН. Бага наһанай эдиршүүлэй дунда дүрэ булалдалгын барилдаагаар Россиян Федерацин Ураалай, Сибириин ба Атас-Дурнаа зүгэй зонин мурьсоон найхан Эрхүүгэй областин Усть-Кут хотодо дүүрбэ, 1980—1981 онуудта түрэнш хууүүдэй дундаа Хэжэнгын аймагай Чисаанын дунда бургуулинн хурагша Алдар Цыденов оорынгоо шнүүртэ илажа, зонин чемпион болоо. Командынай гэшүүд Зоригто Дам-

динов, Петр Устинов гэгшэд гурбадахн хуурунуудта гаранан байгаа.

БОКС. Эдиршүүлэй дунда Россиян түрүү нурн эзэлхын туюо мурьсоон Владимир хотодо үнэргэгдэе. Улаан-Удын 24-дэхн лицейн хурагша Бата-Мүнхэ Ванкес оорынгоо шнүүртэ хүрэл медаллар шагнагдахан байха юм.

Боксээр профсоюзудай Тубэй совдэй мурьсоон Красноярска хизаарай Саяногорск хотодо боложо байна. Спортын мастерүүд, мастерт кандидатууд манай республикын нэрэ хүндые хамгаална. Бурядай багшанарай институтай физиксэ культурын кафедрэ дагша, профессор Валерий Алексеевич Стрельников командые толгойлоо ошоо.

Б.М. ЖИГЖИТОВ.

Редактор Ц. Б. ЦЫРЕНДОРЖИЕВ РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОН Ц. Ц., ЖИГЖИТОВ Б.М. Ж. (харюусалгата секретар), НИМАЕВ И. Н. (редакторай орлогшо), ОЧИНРОВ С. Д., РИНЧИНОВ С. Д. (редакторай орлогшо), ТОКТОХОЕВА В. Э.

Эмхидхэн байгуулагшад — Буряд Республикын Верховно Совет, Буряд Республикын Министруудэй Совет Бүгэдэ бурладай үндэнэн соёлой эблэл болон редакцин ажалша коллектив.

Манай адрес: 67000, Улаан-Үдэ, Калдаршанайн үйлэс 23, «Буряд үнэн» газетын редакция.

Редакцин телефонууд: редакторай—2-50-96, приемный—2-54-54, редакторай орлогшорой—2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретарин—2-50-52, секретариатай—2-66-76, танагууд: совсэдуудэй хуульчарин ба шнтын эмхидхэн—2-55-97 (даагшан), 2-61-35, 2-56-23, социаль-экономическэй—2-64-36 (даагшан), 2-63-86, 2-67-81, 2-61-35, совсэд эрхэлэй болон хургуулинуудай—2-60-21 (даагшан), 2-57-63; олонштын хуульчарин ба мэдээлэл—2-54-93 (даагшан), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын—2-60-91; корректорүүдэй—2-33-61, хэблээд бэлдэгшэдэй—2-35-95, Манай корреспондентүүд: Агинскда—3-42-19, Занаменскда—30-61. Буряд Республикын Министруудэй Совдэй хэблээд телефонууд: директор—2-49-94, бухгалтер—2-54-54, вахта—2-56-62.

Газетэ хэблээд 2 хууданан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэбгэ 6.363. Стереотипта тушаагдан саг.

Буряд Республикын республиканскэ полиграфид газетэ хэблэгдэе. Директор үзүүдэгдэ-2-40-45. Мүн 69-дэхн номертойгоор бурдагтайхай.

1921 оноо тскабрини I-нээ гарана

АРАД ТУҢАТА

дэл ба эблэлэй

Дэл Карповай рай-лоуэй поссо-Саймудай талга бөөрнэй бөөрнэй орон В. Н. бичуульээр стеришье оуэснэрхэ нурхын 5-дн нагуу-Удэд хидлэй ху-сас габ-дэ, 10 элэ-мөн ба Рос-аргатай со-лаа эм-булган ламанан Шойжобоогоо най хараат байрлалга ба 4-дн гтэй, ньшэн Удэдэ саалаа улаа тадаа Рес-доод, бонфа-даг бишета-Они, ху-тад өг бай-гээсөөрходо, даа үхөөнэй наанагдэ-лолшын мүн-нанэвэй най-дальшанай наанагдэ-лаа хар-данын тоо 19-днээр 0,35 тс кон-байха өөшье гара илгээл хуу нр 25-4 ондо йтаан лохододо га-527 үрнүү-дэй Иянайд гавалын бай-сонид хүл Зуу болно, 80,2 он бу-болонгоо бу-лолдоо га гэ-оройд. Бүхы бэлтгэ-эгээд онгт-Икай Новго, до ажа кой-Омнишайн хуулаа эльсэ-ган яамбар танишурем-ри энэ (Ион)

Малай үб

«Тэ-хундан, раши, повай галада «Го-ка хо-боо тэ Мун Э. Уло. Росс гаран ститиан сомоо, «В. шүүд-хан үрхээ-луенга Сам-райнгаа на та-Браама, Жур-багаар боон дионлуурин, үнэргэгдэха да РОВ. Буряд реда-республи-нини ади Шай бул-тмьтэ эзэ.

Дунд үдүн ишнэ ушар ушар Шинэ ба 12-дэстег-тай тхэ-ригүүдха үнэргөө

Гусиноозерск управленин адалын мал уулааг ферм Алексайдэр Цы-лана Жалсан Кузьмин, Ив-«Хүүгэдэй зүйлүүдэй (Россин Фед иниструудэй) (тельствын 18-терийн 7-ной мейрой тогтоо. 1. Эмхидхэ-лаар ямар т-албай зурга-байлалханай бүхы ирелпрт эхлн зургаа-эхлн газар-ридаг гү, а-нууднаа аса-эдэ хоолой-тэ тоодо эд-центруудта со, орооноор-дэлн хуурай